

propter Christum, — *ipsorum est regnum cælorum*. A flagranti sitiēbat ab infantia sub solerti dēgens cura magistorum, quousque litteræ Pythagoricæ (272) conscenderat bivium, quæ, per ramusculos a dextris turgentes et a sinistris, viam vitæ discernit et mortis. Ascenso quoque hujus litteræ bivio, spiritali a dextris et a sinistris prospiciens oculo, sinistram viam, quæ voce Dominica *lata et spatiosa* nominatur, sub omni festinantia deseruit; et dexteram, quæ *arcta et angusta* dicitur, sicuti est, idoneæ gratiæ intentionis arripuit, ut postea vitæ suæ conversatio comprobavit. Suscepta vero bene conversandi deliberatione, de virtute in virtutem proficiens die noctuque, acclamatione concordi universorum elevatus est in episcopalis dignitatis primatum, juxta ecclesiasticæ decreta legis prius ordinis clericatus gradibus ascensis.

Hæc octo beatitudines, a Domino prolatae, ad sanctorum electionem pertinent generali vocatione: quæ suos observatores justificant, et ad æternæ felicitatis gaudia perducunt.

Hæc nona vero, quæ sequitur, specialiter sanctis apostolis et martyribus ascribitur, ut subinfertur: *Beati estis cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint*. Beati ergo apostoli et martyres non solum a præsentibus carceres et vincula, sed de absentibus maledictionis et detractionis sustinuerunt opprobrie: — *et dixerint omne malum adversum vos mentientes*. Ideo contra prædicatores persecutorum verusitiam finxit mendacia, quia nullum in eis vestigium habuit malitia. Qua præsumptionis causa hujusmodi fecissent mala, ipse Dominus subjunxit, scilicet *propter me*; quasi diceret: Hæc omnia non odio vestri, sed causa ingerunt nominis mei. — *Gaudete et exsultate*, quandoquidem remunerationis gratiam perpetuæ pro vestri certaminis percipietis labore. — *Quoniam merces vestra multa est in cælis*. Merces sanctorum merito *multa* dicitur, cum a Domino pro meritorum qualitate in cælo centuplum remunerabitur, et vitæ perennis gaudia possidebant in contemplatione divina.

Harum octo beatitudinum, nec non et nonæ, quæ solis, ut diximus, martyribus convenit, gustamina gloriosissimus martyr Christi Emmerammus mente

Cumque summis polleret virtutibus, in apice summo illud evangelicum dictum volvere cœperat animo: *Cui plus committitur, plus ab eo cægitur*; timens ne talentum sibi creditum sine lucro reportaret ad Christum, cum decore comitatu clericorum futurum se prædicatorem destinaverat ad gentem Hunnorum; quæ tunc temporis, lumine veritatis obcæcata, diversis idolorum cultibus se submittebat devota. Cumque ab hac nutu divino prohibitus, per triennium fidei semina in Norico spargeret, et multos ad lucem, quæ Christus est, in ea converteret, cum palma martyrii, permirabiliter consummati, migravit ad Dominum: cui laus est et gloria per infinita sæcula sæculorum. Amen.

Arnolt Abba logon tractat, quem dixerat con-
Mercedem gratis monadem dans octo beatis.

(272) Id est Y,

APPENDIX AD ARNOLDUM.

I.

DESCRIPTIO CENSUUM, PROVENTUUM AC FRUCTUUM

EX PRÆDIIS MONASTERII S. EMMERAMMI,

Tempore abbatis Burchardi (1031) et Arno.ao præpositi munus agente.

(Apud R. P. PEZ. *Thesauri Anecd.* I, III, col. 67.)

gera ; servi salici jugera xv ; mansi ix : singuli solvunt xxx denarios et ligna ix, curtillia cxxxii ; in hac civitate dantur.

De Hartinga terræ salicæ hobæ iii et xxii jugera ; Sicco senior habet ii hobas ; junior Sicco i hobam. Eques habet i hobam. Servi salici habent xxvi jugera ; mansi vi : solvunt cervisiæ situlas xxv, et alii tres debent dare iv porcellos. Singuli dant ovem tremissam valentem, et duos pullos, et duodecim ova, vi denarios pro vermiculo. Tres faciunt bis in anno pannum de lino in longitudine cubit. xii, in latitud. iv. Censuales vir unus, femina v.

De Skira terræ salicæ v hobas et dimidiam, et decimatio de ipsa villa. Mansi x. Singuli solvunt per annum ovem tremissam valentem, et vi denarios pro vermiculo. Ex his v debent per singulos cervisiæ xxv situlas ; alii quinque iv porcellos, i mala cum duabus rotis, et nemus quercetum. Et villicus habet i hobam, forestarii ii habent i hobam et xxiii jugera. Pannos debent de lana vii, in longit. cubitos ix, in latitudine iv. De lino v, longit. cubitos xii, latitudine iv. Censuales duo viri et vii mulieres.

De Alpurc terræ salicæ minus sex jugeribus, vii hobis. Villicus habet i hobam. Mansi iv tantumdem census quantum apud Eiterhof solvitur. Molendinus i cum una rota ; panni de lana ii.

De Eiterhova terræ salicæ viii hob. Villicus habet iv hobas. Equites habent hobas xxv. Parcalci ii hob. Mansi xvii hob. et dimidia ; insimul omnes sexaginta et dimid. Ipsi persolvunt ovem et porcum, tremissam valentem, et iv porcellos, et duos pullos. et xii ova, et duos modios umuli, pulmarum xii manus. Duo mansi faciunt unum pannum de lana in longitudine cubitorum vii, in latitudine iv. Equites persolvunt x et vii porcos, tremissas valentes, unum integrum solidum, alterum dimidium tremissæ. Duo faciunt unum camisiale in longitudine x, in latitudine iv ; quidam ex illis dant v carradata cervisiæ ; septem vero equitant, et prædictum censum dant Parscalchi solvunt oves una minus de viginti ; et i modios avenæ. Sex molæ. De molendinis et nemore nongenti. Censuales viri iv, feminae xxiv. Servitores habent hob. xii sine censu.

De Møtinga terræ salicæ iv hob., mansi iv pannos de lana ii, tantumdem census quantum apud Eiterhof solvitur.

Ad Ascahc vineæ viii. Vinitores habent x et viii jugera. Ad Rota vinea dimidium hob.

Ad Heridios uramara decimatio omnium quæ ibi solvuntur. Ex parte australi Danubii, in nemore quod pertinet ad Ostoronhof, decimatio omnium quæ ab eo solvuntur.

Ad Vuimdibere decimatio omnium quæ solvuntur de silva, et cæteris ad usum ejusdem montis pertinentibus. Ad Reinanbach hobæ duæ. Ab his solvuntur modii xi sigalis, xv modii avenæ, Phrisinga

hobam. A dimidio hobæ solvuntur xv modii sigalis. Ad Hetinpach i hobæ solvit x modios avenæ et xx nummos, ovem v denariorum ; alia hobæ solvit lx denarios.

Ad Tanna i hobæ solvit x modios avenæ, modium i sigalis. Mansi v ; ipsi mansi solvunt per singulos ovem et porcum tremissam valentem, et cervisiæ situlas xxx, tritici tres modios minores, et pannum de lana in longitudine cubitorum ix, in latitudine iv, et decimatio de ipsa villa. Mola i cum duabus rotis

De Perga terræ salicæ tres hobæ, mansus i, eodem censu quo apud Giginhova solvitur. Mola una cum duabus rotis, tertia pars decimationis. Clericus habet i hobam. Censuales x, et ix feminae. Forstarii, vinitores et alii l jugera et i. Ad Haganpuoch iii hobæ ; ab his solvuntur centum nummi.

De Ufhusa terræ salicæ iii hobæ, et decimatio. Clericus habet i, villicus habet i hobam. Mansi x. Harum una solvit v situlas mellis, altera solvit iv modios. Solvunt porcum, dimidium solidum valentem, et ovem, tremissam valentem, et iv porcellos, et tres pullos, et xii ova, et l. iv denarios pro vermiculo. Et duo faciunt pannum de lana in longitudine cubitorum vii, in latitudine iv, et pannum de lino in long. cubit. x, in lat. iv. Salici servi habent xxx jugera. Censuales viri v et una minus xl mulieres.

De Hachalstat terræ salicæ hobæ vi, mansi vii. Villicus habet i hobam et xii jugera, et decimationem de ipsa villa. Singuli dant xxv situlas cervisiæ, ovem, tremissam valentem, et duos pullos, et xii ova ; et duo faciunt pannum de lino in longit. cub. xii, in lat. iv ; et tres faciunt bis in anno pannum de lana in long. cub. ix, in lat. iv, et xlii denarios pro vermiculo. Censuales iii feminae. Forstarius et alii habent xxx et tria jugera.

De Tuncilinga terræ salicæ vi hob. et decimatio. Villicus habet iv hobas, Richere ii hobas, Reginpato i hob. Heizo i hobam. Mansi viii. Singuli solvunt cervisiæ situlas xxv. Hungelt i, ovem tremissam valentem, et duos pullos, xii ova, insimul faciunt pannos de lana iv, in long. cub. ix, in lat. iv, et duos in long. cub. vi, in lat. iv. Singuli solvunt v denarios pro vermiculo. Molæ iii, cum v rotis. Pellenarii x. Ipsi dant xxx porcellos, singulos denarios v valentes. Feminae eorum solvunt in hieme vi denarios. Forstarii et alii habent lx jugera. Censuales vir unus, et ix mulieres.

De Erchanpiunt terræ salicæ iii hobæ. villicus et alii habent ii hobas. De Erilinga x hobæ. Singula solvunt cervisiæ situlas xxv, porcum xxx denarios valentem, ovem tremissam valentem, i modium tritici, xii denarios pro uxoris opere. Parscalchi habent ii hobas, a quibus solvunt ii oves, tremissas tantum valentes, modios x avenæ, et i para-

aliis iv locis. Clericus habet v jugera, et i hobam. Villicus habet ii hobas et ix jugera. Mansi X : singuli solvunt xxv situlas cervisiæ, et tres modios avenæ, xii ova, ii pullos; duo faciunt pannum de lino long. cub. xii, latit. iv; tres faciunt bis in anno pannum de lana in long. cub. ix, latit. iv; sex denarios pro vermiculo. Molæ duæ cum tribus rotis. Servi salici habent xx et vii jugera. Censuales mulieres ii.

De Sahsinpere terræ salicæ ii hobæ et xxvii jugera. Cellenarii tres solvunt solidos iii. Ad Ruit terræ salicæ i hoba et iii jugera.

De Tanna terræ salicæ hobæ vii, decimatio de xii ecclesiis. Villicus habet v hob. et dimidiam. Clericus habet ii hobas. Servitores habent iii hob. Mansi x. Singuli solvunt cervisiæ situlas xxii, duos pullos, xii ova, Hungelt i ovem, tremissam valentem, pannos vi de lana et dimidiam in long. cub. ix, latit. iv, et pannos v de lino in long. cub. xii, in lat. iv, et xi denarios pro vermiculo. Molæ iii, cum v rotis. Duæ hobæ censuales dant xii modios bracæ, modios cumuli. Decem cellenarii. Ex his iv dant cervisiæ situlas xx. Duo dant xxx denarios, et alii duo xxx denarios. Duo sine censu. Forstarii et alii hobas iii habent. Censuales vir unus, et xi mulieres.

De Sippinhowa terræ salicæ ii hobæ, Mansi ii. Hi dant cervisiæ situlas xxv, duos pullos, xii ova, et operentur sicut et Tanna.

De Niwnhusa terræ salicæ vii hobæ, mansi x : solvunt porcum, solidum valentem, iii modios tritici, xxx situlas cervisiæ, iii pullos, xii ova; tres faciunt pannum de lana longitudine cub. ix, latit. iv; duo faciunt pannum de lino long. cub. xv, lat. iv. Ad Vualda ii hobæ solvunt x modios avenæ, v modios sigalis, i modium tritici. Item i hoba solvit porcum tremissam valentem, xx situlas cervisiæ, modios tritici, et de alia v modios avenæ, iii modios tritici.

Ad Habachstal solvunt vii modios avenæ, porcum tremissam valentem, i modium cumuli. Ad Wiuari ii hobæ solvunt iv solidos et xx denarios. Ad Orto i hoba solvit iii situlas mellis. Item ab uno rure i situtam menis. Clericus habet i hobam. De octo villis decimatio et de ipsa villa. Mola i. Villicus habet ii hobas. Servitores habent i hobam et dimidiam. Servi salici habent i hobam. Censuales duæ feminæ.

e Engildiesdorf terræ salicæ v et xxiv jugera, decimatio de ipsa villa. Villicus i hobam habet. Mansi iv : singuli solvunt xxx situlas cervisiæ, iv porcellos nutriunt, ovem tremissam valentem, ii modios tritici farinæ, iv pullos. Tres faciunt pannum de lana longit. cub. ix, lat. iv. Duo faciunt pannum de lino longitud. cub. xii, latit. iv. Censuales iii feminæ, et unus vir. Ad N. dimidia hoba. Ab hac

A visia, et iv porcellos, uno anno faciunt pannum de lana long. ix, latit. ix, altero anno pannum faciunt de lino long. cubit. xii, latit. iv.

De Inninga terræ salicæ vi hobæ, mansi viii e dimidia : singuli solvunt ii porcous, tremissas i valentes, porcellos iv, nutriunt ii pullos, xii ova, dat pannum de lino long. cub. xii, lat. iv, cujus dimidium operatur ex proprio. Tres faciunt pannum de lana longit. cub. ix, latit. iv. Molæ ii, eun. ... rotis. Villicus habet iii hobas, servi salici habent xv jugera. Servitores habent ii hobas. Ad Keltingon terræ salicæ iv hobæ et dimidia. Ad Emheringun ii hobas. Ab his dant duos porcous, duas tremissas valentes, xx modios avenæ, ii modios sigalis.

B Ad Plioningun ii hobæ. Ab his dantur duæ oves v tremissas valentes, ii carrad. cervisiæ, ii modios tritici farinæ.

Ad Gisalpache i hoba solvit x mod. avenæ, i mod. sigalis, porcum tremissam valentem. Ad Stenihart i hoba solvit x modios avenæ, i mod. sigalis, ovem v denarios valentem, censuales xii feminæ, tres viri.

De Ruiti terræ salicæ iv hobæ. De Chesinpurun terræ salicæ v hobæ, decimationes de ipsa villa, et de xx hobis. Parschalci habent hobas lxx et vi, et dimidiam. Skafuar habet i hobam. Præco habet i hobam. Forstarii duo habent i hobam. Piscatores habent iii hob. Equites xi : singuli dant integrum souma vini, et vi modios avenæ, et i modium sigalis, et i modium cumuli, xvi de parschalcis solvunt singuli i souma vini, et vi modios avenæ, et i mod. sigalis, i modium minorem tritici, et dimidium lini, tantum mellis quantum potest capi manu, et ovem tremissam valentem, et vasculum plenum fabarum, et aliud lini, et parasfredos dant. Item quinquaginta singuli solvunt i souma vini, vi modios avenæ, ovem tremissam valentem. De Vuollinheim dimidia hoba solvit i carrad. salis, iii modios avenæ, ovem v denarios valentem. Ad Sechtaha i hoba solvit minorem modium sigalis, et minorem modium tritici. Ad Puoch i hoba solvit i modium sigalis. Ad Chesinpurun servi salici habent dimidiam hobam, mansi xxviii et dimidiam. Singuli solvunt avenæ vi modios, et i souma vini, et duos pullos, et xii ova, et duos modios cumuli, et ovem tremissam valentem. Duo faciunt pannum i de lana longit. cub. vii, lat. iii, et pannum de lino cub. xii, latit. iv. Molæ vi, cum xii rotis. Vadum integrum, et alio in loco dimid. Villicus habet i hob. et dimid. Molæ ii, cum iv rotis. Clericus habet i hobam, Adalhart habet ii hobas, Razi habet dimidiam hob. Solvit ovem iv scotis valentem, et iv modios avenæ. Servi salici habent i hob. et duo jugera. Modiorum autem avenæ numerus est hic

vicus habet 1 hobam, villicus duas hobas, mansi x A et viii. Singuli solvunt porcos duos, tremissas valentes, et v pullos, et xii ova. Singuli ex proprio faciunt pannum de lino in longit. cub vi, latit. iv, et tres bis in anno pannum faciunt de lana in long. cub. ix, lat. iv. Ilungeli iv. Censuales iii hobas, ex quibus solvuntur situlæ xiv mellis. Servitores habent iv hobas. Duæ cellæ cum tribus hobis salicæ terræ. vi cellenarii. Singuli dant tres modios sigalis, et xv situlas cervisiæ; quatuor dant xl situlas cervisiæ, viii modios sigalis. Servi salici habent iv hobas et octo jugera. De exteriori rure dimid. hoba, ex qua solvuntur xxx denarii, et ab alio rure solvuntur x denarii.

Ad Racholshouun iii hobæ, ex quibus solvuntur xxx situlæ cervisiæ, x modii sigalis, v modii B tritici, et lx denarii. Ad Sigonhouun v modios avenæ, iii modios sigalis. Molæ vi cum x rotis. Censuales viri vi: solvunt singuli xxx denarios, quinque solvunt l denar.; et triginta sex mulieres: angulæ dant x denarios. Salicæ feminæ xii: dant lx denarios. Remanent xxx et ii porci, et oves xvi.

De Pheringa terræ salicæ tres hobæ, decimatio de ipsa villa et tribus villis. Clericus habet duas hobas et iii jugera. Mansi viii. Singuli nutriunt iv porcellos, et dant ii pullos, xii ova, et ovem tremissam valentem, et x et viii denarios pro vermiculo, Hungelt solvunt i, et pannos faciunt de lino iv, in longit. cub. x, in latit. iii; de lana in longit. cubit. vi, in lat. iv. Ex tribus unus solvitur in longit. vi, in latit. iv. Villicus habet dimidiam hobam: C Servi salici habent xxx et iii jugera. Censuales x mulieres C denarios.

De Hartheim terræ salicæ iv hobæ, mansi v, Singuli solvunt ovem tremissam valentem, et porcos totidem valentes, et nutriunt iv porcellos, et vi denarios pro vermiculo, et duos pullos, et xii ova; et tres faciunt pannum de lana in long. cub. ix, in latit. iv; et tres faciunt pannum de lino in long. cub. x, in lat. iv. Servi salici habent xxx jugera. Censuales ii viri, et xi mulieres x denar. et iv solidos.

De Perchusa terræ salicæ hobas vi, decimatio de ipsa villa, et de xx ecclesiis. Clericus habet i hobam, villicus habet vii hob. Mansi x. Singuli solvunt situlas cervisiæ xx ovem tremissam valentem i modium tritici, iii porcellos, ii pullos, et xii ova. Et duo faciunt duos pannos de lana in longit. cub. vii, in lat. iv. Et duo faciunt pannum de lino in long. cub. x, in lat. cub. iv.

Ad Scafasholi iv hobæ. Singuli solvunt cervisiæ situlas xxv, ovem tremissam valentem. Molæ v, cum rotis v. Hungelt i. Ad Fihohus iv hobæ. Sin-

salici iii hobas. Censuales viri xxvii, et lxvii mulieres.

De Husa terræ salicæ iv hobas, Mansi iv. Singuli dant porcum duas tremissas valentem, et ovem tremissam valentem, et iv pullos, et duodecim ova, et vasculum vermiculi. Et duo faciunt pannum de lino in longit. cub. x, in lat. iv. Villicus habet i hobam; Forstari et alii servi salici habent i hobam; Taberna i. Mola i.

De Truthmuotehem terræ salicæ vii hob., decimatio de ipsa villa. Clericus habet i hobam. Villicus habet ii hob. et duo jugera. Mansi x: singuli solvunt porcum solidum valentem, et xxx situlas cervisiæ, et i modium tritici, et ii pullos. Et tres faciunt pannum de lana in longit. cub ix, in lat. iv. Et duo faciunt de lino in long. cub xii, in latit. iv. Taberna i, mola i. Servitores et cæteri servi salici habent iv et dimid. Censuales viri et feminæ xl. Ad Gundolysesheim v jugera dant tremissas.

De Lucilinaba terræ salicæ viii hobæ, decimatio de ipsa villa. Clericus i hobam, villicus v hobas. Mansi xii. Singuli solvunt cervisiæ situlas xxx, porcum tremissam valentem, i modium sigalis, ii pullos. Et tres faciunt pannum de lana in long. cub. ix, in lat. iv. Ad Itepurgarivit v hob. solvunt cervisiæ situl. xx, porcum tremissam valentem.

Ad Tanloch i hoba solvit cervisiæ situlas xx, porcum tremissam valentem, i mod. sigalis. Quinque ex Lucilinaha solvunt porcum v denar. valentem, et x situlas cervisiæ. Ad Vuilda iv hob. solvunt porcum v denar. valentem, et x situlas cerv. et i hoba solvit xx situlas cervis. et ovem tremissam valentem. Molæ iv. Servi salici habent ii hobas. Adalpero habet i hob. Ad Vuilda ab uno Ruitæ solvuntur situlæ mellis. Ad Tiorohartasperga dimid. hob.

De Emihova terræ salicæ iii hob. villicus xii jugera. Mansi iv. Ex duabus hobis solvuntur ii porci dimidium solidum valentes, et xl situlæ cervis., et ab aliis duabus hobis solvuntur ii oves tremissas valentes, et xl situlæ cervisiæ; et hoba i solvit xx situlas cerv. Et duo faciunt pannum de lana in long. cubit. ix, in lat. iv. Molæ ii, cum iv rotis. Servi salici habent xx jugera et i hobam

De Isiniga terræ salicæ iv hob. et ix jugera. Decimatio de ipsa villa. Villicus habet ii hob. et v jug. Junior Perman xiii jug. et frater ejus Liuzi x jug. Vinitores xlviii jugera. Servi salici habent xv jugera. Mansi vii. Singuli solvunt cervisiæ sit. xxx, ovem tremissam valentem, ii pullos, xii ova; tres faciunt bis in anno pannum de lana in long. cub. ix. lat. iv; et duo faciunt pannum de lino long.

in anno pannum de lana long. cub. ix, lat. iv. Duo faciunt pannum de lino long. cub. xii, lat. iv.

De Orilinhem sunt xiv hobæ. Singulæ solvunt xv situlas cervisiæ, et porcum xv den. valentem, i modium tritici, et i modium avenæ; insimul dant pro opere xv solidos. Villicus habet xi jugera et i hob. Forstarius habet vi jug. Ad Alaraspach mola i, cum iii rotis. Molinaris habet xv jugera. Ad Hegilinhoven sunt v hobæ, et vii jugera. Ab his dantur xl denarii et xvi modii avenæ. Ad Horsconoshovan sunt xv hobæ. Ab his solvuntur xv solidi in ferro. Ad Etmatesdorf sunt vii rura. A singulis ruribus v et xl denarii dantur. Ad Suaincandorf sunt ii hobæ. Solvunt lxx denarios. Ad Priempere sunt xiii hobæ. Singulæ solvunt situlas xxx, denarios xxx. Ad Mantal ha viii hobæ. Ab his solvuntur. Ad Duomantala a sex ruribus dantur ix solidi. Ad Fisepac sunt ii hobæ. Ab his dantur xl denarii. Ad Sunit dantur tres situlæ mellis. Ad Puolonsuant sunt novem rura. A septem solvitur talentum, et cidalarius unum habet. Ad Erilinpach sunt iv. Ab his dantur iv solidi. Ad Furdonâ sunt x rura. Ab his solvuntur x solidi. Ad Proualasdorf sunt tria rura. Quatuor solidi ab his dantur. Ad Urpach sunt tria rura. Ab his dantur iii solidi. Ad Hwilinan sunt duo rura. Ab his dantur xl denarii. De Maganaspach solidi xii. De Abbatiswindun solidi iv, denarii x. De Harda talentum unum, denarii x.

Ad portam monasterii terræ salicæ hoba i, quam minister habet in beneficium; decimatio i de curte principali et de aliis xvi. Curtilla iv, duo in beneficium concessa, et duo censualia, ex quibus redduntur lvi denarii; familia censualis de capite, id est, xii viri et xv mulieres, ad prædictam portam pertinentes, ex quibus urbanis vel suburbanis, nec non et de curtilibus, vel extra sitis ruribus annualiter persolvendæ sunt libræ iii et vi solidi denarii. Hi sequentes loci cum omni puritate servicii ministrant: de Curte ad Egilisprunna ecclesia cum decimatione ipsius loci, et aliorum xiii locorum. Terræ salicæ hobas iv et dimid. Servi salici habent xii jugera. Mansores viii, qui singuli reddunt cervisiæ situlas xvii, ovem unam, tremissam valentem, modium unum et dimidium farinæ; vicissim per annos hungelt red. Arant iii dies in hebdomada, operantur iii dies hebd., ratem unam, feminae eorum trinæ lod. i, duæ autem camisil. i. Molæ ii. Domus i. De Cheringozashova lxxx denarii. De Talahova lxx denarii, cervisiæ situlas xvii, ovem unam tremiss. valentem, modios vii avenæ, carradas iv, ligni ad focum, pullum i, ova v, pascit porcum i. Operantur in in autumno similiter, arat

reddunt. De Entihova xi denarios. Presbyter hob. i. Villicus habet hobam i et viii jug. Equitarius unus habet hob. i et decimam i. Equitat ubicunque præcipitur. De Dechtapeta, ecclesia cum decimatione tantum unius loci. Terræ salicæ hobas v. Servi salici habent xxvii jug., vinea una cum vititore. Ad Roccashova hobæ duæ, ex quibus redduntur cervis. situl. xx et den. xxx. Modius unus triticeus, molæ ii. Ad Gebrihinga ecclesia cum decimatione ipsius loci, et aliorum iv locorum. Terræ salicæ hobas iii et xx, ii jug. Servi salici habent xii. Jurnales mansores vi, qui singuli debent cervis. sidulas xvii, ovem unam, tremiss. valentem, modium et dimidium farinæ; vicissim per annos hangelt reddit ratem i. Arant in hebdom. ii jug., operantur iv dies in hebd., feminae eorum trinæ, i. luditionem, duæ autem camisilæ, i., reddunt vermiculi coppos ii. Ad Tegandorf censuales hobæ ix, qui simu reddunt cervis, carradas v, farinæ modios xxii et dimid., denarios solidos vi. Ad Essisidorf hoba dimid.; inde persolvit den. xl, mod. ii. De Singinga persolv. den. lx. De Altasvelt den. l. Ad Matinga ecclesia cum decimatione ipsius loci, censuales hobæ iv, qui simul reddunt cervis. carrad. iii, et denar. xl. Molæ ii.

Hæc sunt beneficia Poponis in Geltolvinge, quibus a saneto Emmerammo est beneficiatus, et Ulricus filius ejus. In Geltolvinge iv curiæ; in Maurlinge i curia; in Lintach silva et curia. In Harthusen duæ curiæ; in Wolferchoven ii curiæ; Rudelinge altera dimidia curia. Hæc vero sunt quæ alii ab eo beneficiati tenent: in Hakkelstet i hoba, in Aitterhoven ii hubæ et tertiam partem decimæ; in Rudelinge dimid. hoba, in Chessawe ii hubæ; in Much prope Ronige una hoba; in Niderspach ii hubæ; in Swinsbach ii curiæ, in Gallsbach una curia, et hubam unam.

Burchardi ab. S. Emmerammi complacitatio cum Ruitensibus.

In nomine Domini. Notum sit fidelibus, non infidelibus, qualiter bonæ memoriæ abbas Purchardus, inter cætera quæ in rebus B. Emmerammi sibi que famulantium ad commodum duxit vel vertit, assentiente tota fratrum caterva cum manu advocati sui Kadalhobi, comitis excellentissimi, hanc compendiosam cum Ruitensibus fecit complacitationem: ut de familia quæ ad Ruit pertinet, mansi scilicet, seu hiltiscatchi expediti a sale fiscali censu ex parte daucto, quem antea solverant per singulos annos, de singulis hobis vini sauma non aliunde quam de suo proprio persolvant. Hoc autem vinum sive illud hic prædicti servi emant, sive ad Pauzona emptura pergant, tale debet esse ut ad libitum Scafwardi sub juramento constricti totum probetur. et sic in

nomine Ruite pertinere dignoscuntur. Seryi quoque A salici ad sal vasa, et cætera necessaria faciant, vestitu et annona de prænominata curte sibi concessa. Hujus pactionis testes, quamplures, more Bajoarico attracti per aures, quorum nomina hic habentur subscripta: Williham, Aceli, Adalbreht, Pabo, Arnolt, Haitfolc, Ledunc, Engilhere, Heizo, item Heizo, Rutpreth, Engelhere.

Otto Episcopus Ratisbonensis monasterio S. Emmerammi remittit decem talenta, quæ Gebehardus illius antecessor quot annis in festivitate S. Emmerammi exigere ab abbate consueverat.

In nomine Domini nostri Jesu Christi. Otto Dei gratia Ratisponensis episcopus. Agnitum esse volumus omnibus veritatis cultoribus, præsentibus et futuris, maxime tamen successoribus nostris, qualiter nos, pro amore Dei ac nostra salute et pro remedio animæ antecessoris nostri piæ memoriæ Gebehardi, relevare cupientes servitium quod idem antecessor noster quotannis in festivitate S. Emmerammi ab abbate illius loci non cauta discretione tibi fecit xx talentis percolvi, et hanc quantitatem nostris temporibus derivatam ex consuetudinaria lege quasi debitam reliquit, dimidiam ejus partem, id est, x talenta precibus Eberhardi abbatis domavimus, sc. statuentes ut quisque successor noster, aut natali die memorandi martyris Christi apud monasterium ipsius publicam missam celebrans, solito more ibi prandeat, aut si natalitio interesse non possit, x talenta argenti pro commemoratione legitime stationis accipiat, sciens procul dubio quia si quid huic summæ salubri consilio a nobis diffinitæ adaugere tentaverit; maximam sibi iram in die iræ thesaurizabit. Hujus rei testes sunt religiosi clerici

Peruuart, Sigbreht, Cumpo, Hartuic, Sigihart, Sigepolt, Cumpo, Odalrih. Testes sunt et hi populares laici: Heinricus Comes, Pabo frater ejus, Udalrih de Præginza, Roh, Aribo, Adalhob, Mahtin, Prun, Cotescalc.

Heinricus dux Austriæ donat monasterio S. Emmerammi quamdam justitiam, quam olim Wernherus de Winchelsæzze jure beneficiati obtinuit.

Hainricus Dei gratia dux Austriæ omnibus Christi fidelibus tam præsentis ætatis quam successoræ posteritatis in Christo salutem.

Quia petitioni servorum Christi propter Deum et in Deo est annuendum, notificamus omnium bonorum discretioni, quod, propter petitionem dilecti abbatis nostri Adelberti, justitiam nostram, quam jure beneficiati Wernherus de Winchelsæzze a nobis visus est habuisse, ecclesiæ S. Emmerammi indulsumus et tradidimus, eo videlicet tenore, quod præfatus abbas et omnes successores a nobis, et a filio nostro Liuppoldo, et ab omnibus successoribus nostris cum quiete et sine læsione ad usum fratrum ibidem Deo servientium habeant et possideant. Ut autem actio nostra tenacius memoriæ omnium tam futurorum quam præsentium inprimatur, præsentem chartam inde conscribi fecimus, et testes, qui aderant, annotari præcipimus: Comes Liutolfus, comes Sifridus, dapifer VVerinhardus, Udalricus, Albero de Burkartesdorf, Heinricus de Mistelbach, Albero de Kunringen. Eorum summa hæc colligitur: de Ufhusen solidus 1, de Skure solidi 11, de Egilsbrunne solid. 11, de Lanne solid. 11, de Bisingen solid. 1, de Bontelingen solid. 1, de Gebrichingen sol. 1, de Ysiningen solid. 1, qui sunt annuatim solidi duodecim.

II.

ANNALES SANCTI EMMERAMMI RATISPONENSIS.

(Apud PERTZ, *Monumenta Germaniæ hist.*, Script. I, 91.)

MONITUM.

Annales Ratisponenses majores ex codice sancti Emmerammi primum Mabillonius (*Analect.* t. IV) typis dederat, jam vero multo melius summaque diligentia confectum ejusdem authentici exemplum studiis V. Cl. Bernhadi Docenii, bibliothecæ regni Monacensis custodis sodalisque de re nostra meritissimi, debemus. Cujus litteris mense Novembri anni 1823 ad Societatis directores datis annexa est codicis descriptio, ex qua quæ ad rem nostram faciunt afferimus. Codex est inter S. Emmerammienses F. 79 initio sæc.